

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

széplrodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből. A somogy megyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy íven jannar hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos költséi könyvtárát az addigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyitván egy Petti sorért 10 kr. — Hirdetések hat busában Petti sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. a bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap készítését illeti minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Somogyról.

(Nem Somogyból.)

Jelleg: Kétség, almat III.

Mintán Somogy megye két nagyságot fényre és arcképezett; átmebetünk már a többiekre. Ezekből már többeket szoríthatunk egy képbe. Bármint csoportozzuk őket, egy-ak mindig ki fog tűnni közülük: nemcsak egy fél magasabb, de e fő becsületben megőszült flirtákkal ékesedik, s kiki tudja, hogy az érett kor e dere alatt még ifjún vidor és velős gondolatok czikáznak, s keble pihenő krdterében a hazafiság tüze soha ki nem aludt. Az öreg Paiss Bódi ez. Öregnek oly értelemben nevezhetem csak, mint Deákot nevezgetik nálánál sokszor vénebb barátai. Igen, szorosan a municipális élet körébe tartozó dolgokban, melyeknek ezen csinját-binját az ifjabbak nem ismerhetik, — ő az orákulum, s ily értelemben el lehet mondani: Paiss Bódi = Somogyvármegye.

Büszke lehet reá, hogy mint egy magyar táblabíró prototipusa, a minden vármegyét táblabírójával, az ország nagy deákjával áll páronalban, s ha Somogy megye a derék veteránját követőnek nem választja meg, ezzel csak magának tesz kárt. Ha valaha arról lesz szó, hogy a megyét régi jogaiba visszahelyeztetik, vagy legalább az újabb korosszók ellenében lehető legtöbbet mentálnak meg belőlük: ez ügynek nálánál buzgóbb, avatottabb szószólója nem lenne. Hátha egy annyira o hajtott jó Codexről, ha urbéri természetű és tagosítási kérdésekről, ha az ügyvédek reformjáról, a közbizsék rendezéséről, az adók igazságosabb felosztásáról a többféle dolgokról lesz szó, melyek szépen csengő frázisokkal el nem intézhetők, ki tudna egy okosabb szót hozzá szólni, mint Paiss Boldizsár? — Mindig a liberális ügynek elharagosai őt állott, azon mérésékkeltt azonban, mely a nagy táblabíró s az angol whiget a radikáloktól annyira megkülönbözteti.

Van aztán az öreg Bódinak egy derék fia Andor, kit nagy reménynek már nem nevezhetünk, mert az ajánlás alól rég kinőtt. Ő nem kezdő már, s a benne helyezett reményeket, midőn alkalom volt reá, tükeletesen igazolta, úgy, hogy minden látnoki szellem nélkül is Somogy megyének leendő igen jó főjegyzőjét üdvözölhetjük benne.

Hát Zichy Antalt hívá tegyük? Naplói vezéroszikké alá, mik jók voltak, miért nem írta ki egész nevét? kezdőbetűi után Tallérosy Zebulon gondolták sokan, ki hozzá, egy hallom, némi rokonságot is tart. Az a famózus országgyűlési beszéde, olvassa most is jó, vagyis, hogy igazán mondják, most jó, akkor rossz volt. Mert hát a jó kakas reggel kukorékol, nem pedig éjszaka, mikor az emberek még aludni akarnak! A mi Stuart Mariát illeti, és azt a Straffordot, kit érdeme szerint lenyakazott,

— no már olyat magam is irok, ha hozzá fogok, sőt ha akarja különbet is. Ön, édes barátom, igen impracticus ember. Lássu én, ha már olyan jambusokba foglalt történetet írnék, legelőször is honi, sőt megyei tárgyat választanék magamnak. Igaz, hogy Zrinyit elvettük előlünk Jókay, de azért van még a Sió és a Dráva közt, a mi lantra méltó és a somogyi közönséget érdekelné. Azt halom egyszer egy nagy maiden-speechet tartott, melyben egy rossz élezet mondott valami vörös nadrágról. Manet alta mente repostum!

Ugyan mondja meg, miért szeret annyira főjegyző lenni? Hiszen már 17 év előtt főügyész volt; annyi idő óta bizony már többre is vihette volna. Mit nint öcsémuram kezdett, azt mint arambátyám folytatja. Ugy tesz a költészetben is.

Jó ember ez a Z. A. hanem nagyon puha. Nincs elég aczélya, bár — eleget verték. Nézetének roppant önállósága is inkább kárára van, mint előnyére, mert elszigeteli a pártoktól. Nem tartja meg, mit Straffordjában maga tanácsolt. Menj a tömeggel!

Érdekes egyéniség Kozma Sándor. Igaz-e, hogy nincs a képviselőjelöltek közt? A 61-iki országgyűlés után, melynek értelmes tagja volt, ő tette azon nevezetes indítványt, mely szerint Somogy megye a 48-iki törvények ellenére fennálló dicasteriumoknál felmondotta az engedelmességét, s ez által saját felosztását mintegy praxizálta. Beszéde, melyet e merész de akkor korszerű indítványt indokolt, oly velős és correct volt, hogy hasonlót bármely parlamentben elmondhatott volna. Hibája az, hogy nagyon okos és nagyon becsületes, s ennél fogva félsz, hogy a világban nem fog oly mértékben szerencsét csinálni, mint ama két tulajdon kisebb adagával lehetne. A mit tesz, nem félig teszi; amit megragad, azt egyhamar fel nem adja; rokon és ellenszenvenben határozott. Egyiránt ostorozza mind a két szélsőség előítéleteit, vétkéit; gyűlöli mindenben a charlatánságot; megkacagja azt a mi neveltséges, s ki neri mondani, hogyha rossz közönség valakiben némi jó talál.

A hallgatók közt van — Bittó Piata. Egyszer — más megyében — művészi beszédet mondott a végleglet mellett; reméljük, azóta megtört a szabad kereskedés, szalója alá, mely Magyarországra néve üdvösebb. Pozsony megyében megbecsülték s elküldötték, — kárára a 48-iki országgyűlésre. Somogyban is szeretik és méltán Szellemi legyverei, az alkotmányos-élet hosszú szünetelése alatt, sem rozsdásodtak meg, s ha lassú tér és alkalom — kell fényben fognak ragyogni ismét. Csak ne féljetek egy a discussiótól. Még kevesebb helyesülhetem, ha azt mondjátok: nincs ember. Dehogy nincs! több is miút gondoljátok; csak hogy ti nem

tudjátok őket felkeresni. S vajmi sokszor véka alá rejtitek a világot.

E kete Lajos is tagja volt mind a 48-iki mind a 61-iki országgyűlésnek. Kant és Hegel e nagy ismerője, most szakavatottan kezeli Garret és Shuttlesworth műveit s jó barátja Vidacsannak. Téves felfogás, melyről le kell szoknunk most a népképviselőt behozatala után, a szerint tekintünk meg a követek képviseletét, a mint odalent beszélték vagy hallgattak.

Először, igen sok talentum az osztály ülésében és választmányokban érvényesíti magát, s a mi nyílt ülésben a közönség előtt történik, az nem ritkán már kicsinált dolog; a szerepek az olyan parádén már többnyire kiosztva vannak. De aztán tegyünk csak egy kis számítás.

A képviselőházban ülni fog, kerek számmal, mintegy 400 követ. Ezek napidija, szálláspenzzel, irodai stb. költségekkel kerül az országának naponként mintegy 2800 frtba. Ez az ára egy beszédnek, mely egy egész ülést elfog, s ha tizen szólnak, egyre 280 frt esik.

Már most valamint vannak beszédek, melyek egyáltalánban semmi pénzzel fel nem mérhetőek, sőt azt, a mibe elmondások kerül, anyagilag is ezerszoroson visszapótolják; úgy lehetetlen föltűnni, hogy minden vármegyének 8—10 követe mind olyan nagy nyomatéku beszédeket tarthasson.

Régen szólni kellett a követeknek, önigazolásra végett, mert utasítás volt-e most, küldőinek hálijára inkább érdemes az, a ki semmi már mondottat nem ismétel, s ha csak a kérdést valamely egészen új oldalról s más világításban feltüntetni nem tudja, inkább megelégzik az egyszerű szavazással. Az ily önmagtagnás csak elismerést érdemel, s az illető választók jól teszik, ha szónokok helyett azokat keresik fel bizalmokkal, kik szólni is tudnak, ha kell, de, Pythagoras tanítványaként bölcsen hallgatni is!

TIMON.

Letenye 1865. nov. 26.

A választások hazaszeri inkábbbnál tarkább színei s gyakori torzképei között egy mindenben magasztos s komoly nemzeti ünnepe jelenete volt a f. é. nov. hó 23-án Letenyén tartott képviselőválasztás, melyen Királyi Pál 61-iki képviselőnk egyhangulag lett a választókerület követjévé.

Kanisáról — hol a pályaudvarbani nagyterem tisztelők élén a kürtéselmon s jogai ténrtasságról ismert Bokányi György szepetneki plébános ur hazánk fia honf. érzelmei által szavakkal fogadta a jeles hazafi — Pallini Inkey Kálmán köztisztelőben álló derék ifjú hazánk fia négyes fogatán ennek rigyóczi kastélyába hajtott a kíséret, honnét ez, s a választók föltsé számmal foglalták a Letenyén a választás színhelyét, mit megelőzőleg az egyes vidékeknek, közöttük a Mu-

raköz lelkes polgárainak is bevonulását látni, s tudni, hogy itt a honf. akarat egy és ugyanazon szent célért hevül; lélekemelő s egyszerűan megnyugtató volt.

A számos nemzeti lobogó, üdvkiáltások, harsogó zene, dalmögzés, majd a felső vidék nemes közönségeinek számos képviselői s sorok írja által kesken vezetve oly egészet képeztek. Mely ősi szinezett s az egyetértés szelleme által áthatott volt.

Az egybegyűlt sokasághoz Kovács József tót-szent mártóni plébános ur hazánk fia által mondott felkésztő szónoklat, különösen ennek Fiume visszacsatoltatására vonatkozó része — ezután az állványon megjelenő Királyi, úgy annak magyar s horvát nyelven tartott remek diplomati beszéde — melyeknek a politikai lapokban közlést óhajvira várjuk — roppant lelkesedéssel fogadtatván — az ünnepélyt a követ tisztelők rendezett társas ebéd zárta be, mel. e szívből áradó címés felköszöntések fűszereztek.

Eddig az elismerés s őszinte bizalomnak a választás színhelyén felállított oltárnak emelkedett a láng a választóterttől oltánatlanul... ez erőtán a dandul következett, melyről lassanként „vami, vidi, vici“-t mondhat el Királyi Pál. Igen a választás utáni nap a képviselő ur, midőn vidéke ezen követjeit meglátogatta, míg az által egyházműv. barátai ragaszkodásának biztos szolgát választói lakához önmaga hozván el, azt mindenekelőtt drága becsüvete tette magáésszóli: ezek tegnap gyakorlott választói joguk után, ma ősi magyar vendégszeretetüket — ezen nemzeti ünnepeinknek soha el nem maradható fényes corollariumát — kedves vendégüknek saját erejétéségében bemutatnák. Ünnepeit körüljárban Inkey Kálmán, Szalacsony Farkas urak, s Novák József plébános ur által kísérvé, B. Szt. Györgyön Kereszteln Mihály helybeli plébános; Szent-Liszlón Tuboly Viktor, P. Magyaródon; Gyuránszky Márton ottani plébános; Gutorföldön Czigány Alajos urak fogadták őt a nagyszámú tisztelők élén, kiknek szívből jött barsány éjteneit még sokáig visszhangok fogják Göcsejnek regényes hegylánczai!

T. V.

Jegyzőkönyv

a soproni kereskedelmi és iparkamara 1865. augusztus 31-én tartott általános rendes üléséről.

(Folytatás.)

9PA nagyméltóságú magyar kir. helytartótanács alkalmi a Bécsben 1865. évi május havában tartandó gazdasági és erdőgazdálkodási kiállítás előlegos teresését, oly mértékben, hogy az tekintettel az egy kiváló hazaszereségre, minél nagyobb mértékben kitüntetésre hozzák. Az említett teresés a következő:

Érdemi nevesít... sokat említek, kiket a...

visszaadni, azon oly ragályosan fogadom... Tülem német elbaráclak, s nekem jogom...

Értékesítet - melyet egy első költő... a Valléré asszony végre elhatárova...

H I R D E T É S E K

ARVERESI HIRDETÉNY. Somogy megye polg. törvény...

Hirdetvény. Schwabcs Ábrahám hiteltelőnek...

ARVERESI Hirdetmény. Somogy megye polg. törvény...

ARVERESI hirdetmény. Somogy megye polg. törvény...

Hangszerek. melyek 4-96 műdarab tartalommal bírnak...

Babotsai járás szolgabírájától.

ARVERESI HIRDETÉNY. Somogy megye polg. törvény...

ARVERESI HIRDETÉNY. Somogy megye polg. törvény...

LIPPIGS GYULA. szövetkező Vidats látván urral... GÉGYARAT és ajánlja a f. ca. kétségesség figyelme...

Arverési hirdetmény. Somogy megye babotsai járás szolgabírájától közbíró tétetik...

Melléklet a „Zala-Somogyi Közlöny“ 34-dik számához.

La Valière hercegnő élete.

Egy névtelen és 1708-ban Kölnben megjelent francia kiadás után fordította

RÉNYI REZSŐ.

— Vége —

nossa egy mint kellene ő Felsége szerelmét melyel megtisztelő; s azt bizonyítandók azt állíták, hogy ekkor és ekkor ily meg ily alkalmommal nem viseltetett elég tisztelttel.

Ambr az en előterjesztések nem győzték meg a királyt, azonban a dolgok úgy adtak elő, hogy azt hitték, mikép a király lelke megingott. E körülmény kedvező levén használni akarták, kétségtelenül babonyítandók, melyek Felsége kedvese nem érdemes a megismerésre. Egy hűden komorna alkalmas eszközre vált. E nő miután megvásároltatott volna, Montepán asszony egy levelét kére adta. Mivel pedig e levél egy magában, úgy a mint szólott kielégítő nem vala egy kis taldalékat adtak hozzá, oly jól utánosván az irást, hogy a siker kétségtelen volt. E levél mint véletlenül talált, át nyújtatott a királynak; olvastva az irás jellegében mi különbséget sem talált. A két értelmi taldalék meglepte a királyt s azonnal felvilágosítottai királynak magát, Montepán asszonyt lakosztályába ment, kit egy szerelmes könyv olvasásával tisztelt meg.

Hogyan asszonyom — szólítja meg őt oly hangon mely ross kedvűt eléggé tnisztá — ily haszontalansággal foglalkozik?

— Valóban haszontalanságok ezek, ninco egy csepp jóra való bonnók választott Montepán. De Sire, honnan jön örömkünk és bánk? nem álmaink vagy mások álomlátásából? Tudom, hogy hasonló mulatságok kevésé gyümölcsöznek, s mégis elég gyenge

nyagok érdekelteni általuk. Van e könyvben némely jól sikerült hely, különösen egy szerelmes hűtlenségének leírását találtam benne, mely véleményem szerint oly sikerült, hogy nem tarthatam vissza könnyeim a szerető szerencsétlensége fölött.

— Csodálkozom — szólta a király — hogy a nőkkel oly közös hűtlenségen megindult.

Ő felsége egész társalgása e téren mozgott, annyira, hogy Montepán észrevette titkos czélját; de nem bírva e titokba hatolni, átaljágossággban ekép felelt: oly fejedelemnek, Sire mint ön, nem kell a nők hűtlenségétől tartani.

Önök érdemei azon felül állanak.

Eddig én is azt hittem — válaszolt a király — de most már azütkés, hogy beismerjem, mikép ha a látszattól itélünk, gyakran csalatkozunk. Montepán asszonyt meg mitsem vetetvén magának szemre, csodálkozott a király e szavain, mivel pedig nem tudta, mi forog a szőnyegen, a legszívélyesebben a mint azt csak a leggyengédebb szerelme adhatja, ezenfölül könnyei is segélyre jöven, lefogyverve a király haragját és egészen megszelidíté. A király természet szerint jó és érzékeny az iránt, kit szeret, megelégedett ezzel a nélkül, hogy felvilágosítást kért volna, mint azt magában feltéve, hanem kedvesének könnyeit mint ártatlanságra tanult tekintti. Előző tehát Montepán keserűségét hosszú kedvezésekkel, s e közben szerelmébe csusztatá a levelet.

A bizonytalanság legkínosabb, de a szép nő nem sokáig volt bizonytalanságban; mert alig távozott a király, midőn-kendiját, azemet felszarítandó, elővonná a végeztes levél lábálhoz hullott. Felragadja, megnyitja, olvassa és rüptön felismeri ellenségeinek ármányát. Sokkal ügyesebb volt, semhogy ne ismerte volna fel, mikép fűdölög a király, sokáig nem hagyai tevédsébe. Haladók nél-

kül felkereste tehát, megismertette vele ellenségeinek gonosz czélját taldalékát, s végre egészen igazolta magát. Kedve ellen leti volna ő feltségének, ha Montepán nem győstt volna, vigasztalá tehát, szás meg szás leküldözött mondván, s igéré jövőre hasonló ármányoknak hitelt nem adni.

Minden lehetséges megtörtént, hogy a fondorlatok szerzői vissza ijesztessenek; de a czél soha sem éretett el, oly ügyesen jut talták ezek a levelet ő felsége kezébe, hogy az egész ügy körül csak könnyű sejtelmekben kellett megnyugodni. Mindenki a maga módja szerint okoskodott. Némelyek azt hittek, hogy e csapat La Valière intzte, ki a magány szigorúságában nem adta fel meg érzékenységet; mások ellenben a királyné egyik udvarhölgyét gyanúsíták; míg mások végre Laurin marquis barátjának tulajdoníták.

Luiza Franciska de la Baume le Blanc, La Valière és Vanjourri hercegnő, de la Baume, la Blanc Lőrincz leánya, a királytól két gyermeket szült. Az első de Blois kisasszony, a másik Vermandois hercegnő volt. Ez utóbbi nagy roményekkel birtatott. Azonban ifjan elhalt, átalánosan gyászoltatott. Azt mondják, hogy kicsapongásul nagy feltűnést okoztak az udvarban, s e kicsapongások áldozatául esett.

De Blois kisasszony Conty hercegnő neje lett. Midőn Conty-nél vette, a király Lauguedre kormányzását igérté neki, mit még sen nyert meg. Mivel pedig e kormányzósg nőülésének feltétele volt, megkérte a király testvérét a felől ő feltségének szót emelni, tudatandó vele keserűségét, látván magát megfosztva oly javadalomtól, melyet ő felsége neki annepélyesen odaigért. Ea azonban készenjárásával nem elégedhetett meg, mert ő felsége bidegen azt válaszolá, hogy e kormányzósg felett Maine hercegnő javára már

rendelkezett. Testvére tehát igen elégedetlen a király fogdatásával, vissza vonult. Ambr a királyi hercegnő igen okos és zártkozott volt, mégsem tudott bosszankodásnak ura lenni; mert azt mondják, hogy az előszobában hercegnő Roche Sir Yon-nal találkozván, eléggé indulatosan mondá: a lauguedre-i kormányzósg nem Conty hercegnőnek való. Itt csak a korcsok kegyellettnek.

Conty hercegnő ekép csalatra látván magát, fenhangoz nyilvánítá elégedetlenségét, de ez sem vezette célhoz, s neki csak újabb bajokat okozott. Kedvetlensége napról napra növekedvén, barátai azt tanácsolták, hagyá el az udvart. Ezt annyival szivesebben tette, mert már erre elhatározta magát. Elutazott tehát Roche-Sur-Yon, Turonne, Comeray hercegekkel, Louvois egyik fiával s többekkel Bécsbe, onnan Magyarországra, hogy ott a hadjáratban részt vegyen. E hercegek távozása, kik az ellenség szolgálatába lépendők voltak, annyival nagyobb zajt ütött az udvarban, mennyivel rendkívülbb volt az, hogy ily horderővel bíró utas is ilyen kényes körülmények közt a király engedelme nélkül történt. Azonban mivel minden tekintély az udvarnál ez ügyben érdekelt volt, maga az akkoron mindenható Louvois is, ki fát megromlani nem akarta, oda vitte a dolgot, hogy az orvoshatlan ross felől egy szót sem szólattak.

A hercegeknek Bécsbe érkezvén, legelő gondjuk volt ezekükről gondolkodni, hogy barátjaikkal folytatód levelezésben lehetnek, a nélkül, hogy azokat az udvar barátjainak kitégyék. A királyi hercegek s fiúruk levelei rendszeren a fő postamester irodájába vit-tnek, ki szintén a címzettnek kézbesítetté. Lonovics ur ez időben fő postamester volt, mivel pedig esen minster gyanusnak látzott elötrük, felelté czéliránytalannak tarták leveleiket kezein keresztül rendeltetésük helyére juttatni.

Bécsi pénzárfolyam november 29.

5% metaliques 64.80; 5% nemzeti kölcsön 67.35; 1860-ik álladalmi kölcsön 85.—; bankrézávények 774.—; hitelintézeti rézávények 180.80; London 106.70; esztai ágio 107.—; arany darabja 5.17.

Nyílt posta.

D. J-nak, B-be: Sajnáljuk, hogy a levél megkészt; most már nem volna érdeke; a szép köllemény köszönettel vettük.

Teljesnek: Hasonlót üzentünk; de azért kérjük a jövőre is közreműködését; habár hever is az asztalában önök egy dolgozat, azért szívesen látott vendég mindenkör.

Vécének: Mindig a hó 5.- 15.- 25-ro tessék leveleit küldeni; hogy ön a lapot megkaphassa, intézkedünk.

H-nak, Letenyén: Máskorra is kérjük becses levelezését.

W-nak: Köszönet megemlékezéséért; minden tekintetben számolunk kegyed erőteljes támogatására. A kézzelírtat átadunk.

Öreg-Lakba: A fáradozásért vegyék köszönetünket; az ígéret rövid időn teljesítve lesz; szerkesztőnek nincs rossz ut.

J-nak, Veszprém: Levélünk elment; kérjük becses válaszát azon bizonyos ügyben.

K. Za. V-ben: Megérkezett-e Nagyszógod számára a küldemény? A távirányítást megtette határáit.

Gyógyosmellék: Késő!

L-nak: Kanizsán: Az említett művet azért nem adhattuk addig, mert az nyomdák küldése lapunk körül kivül est. Vártunk vele, hogy majd más helyen felhasználjuk; mit ha nem hagy ön helybe, azonnal visszaküldjük; kérvén továbbra is szíves közreműködését.

A nepotismus többé nem agyrom. Szeretnénk leírójával beszélni. A másik küldeményt mi nem használjuk.

K. B-nak: Elment számokra levélünk.

Cs. B-nak: Innen-onnan elfogy a nota! a jövő hó folyás találokunk.

F. K-nak: Irtnak.

Felcélis szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

feldől nem is beszéltek, esennel bezárván a lapokat, melyek sokkal jelentékenyebb körülményeket foglalnak, semhogy a történetek előtt feledékenyöbe menjenek.

Gazdasági tudósítás.

N. Kanizsa, nov. 30. A kellemes őszi idő igonsok terményi hordást piacunkra mit következő áron lehetünk: Buza 3 frt 10 kr. — 3 frt 45 kr. Buzs 2 frt 15 kr. Kukoricsa uj 1 frt. 70 kr. Arpa 1 frt. 70 kr. Zab 1 frt. 5 kr. Bab fehér 4 frt. Tarka 3 frt 20 kr. Dó 6 frt 85 kr. Uj bor magyar akója 4 frt.

Kandásárpiacsárak: Burgonya mérője 0 frt 80 kr. Marhabús fontja 13 kr. Juhhús fontja 8 kr. Sorshús fontja 18 kr. Uj szalonna másája 30 frt — kr. Zsír fontja 36 kr. Lángliszt másája 12 fr 0 kr. Zsemleliszt másája 8 frt 00 kr. Kenyértiszt fontja 6 kr. Kukuricliszt fontja 5 kr. Uj bor itéréje 10 kr. Ó bor itéréje 16 kr. Sár itéréje 10 kr. Sült-pálinka itéréje 32 kr. Törköly-pálinka itéréje 28 kr. Fagygyrú másája 16 frt — kr. Önlött fagygyrú fontja 36 kr.

Kaposvár, november hó 15-én. Mindegyre a leggyönyörűbb meleg, novelt tavaszi napjaink járnak; alig egy egy hűvös éjszaka, melyen dör van. Vetéseink kitűnő állapotban, csak egy — fájdalom — több gardaságban megint kezd pusztítani a gubacsölgy; így Ujfaluban, a Balaton mentén; a Zeleiceben; már is többön felszántottak — mig néhány nappal is nagy románnyal biztató vetéstáblákat. Ezen csapás miatt nagy a lehangoltság.

Piacunkon a rozs ára emelkedett; közlelbi hetivásárunkban a szép buza ára volt: — 90 kr., a rozsa: 2 frt. 20 — 40 kr. Árpád: 1 frt. 40 kr. Kukoricsa: 1 frt 30 — 50 kr. Zabé: 1 frt 5 — 10 kr. Egy zsák burgonya 6 frt 70 kr. Egy akó uj bor: 4 — 6 frt. A gypju ára is emelkedik. Pár külföldi kereskedőház ügynöke épen most utasza be megynket. (m p.)

e miatt nem sokáig maradt büntetlenül, mert a király csakhamar száműzte.

Crequi marquis kegyvesztésének oka pedig egy levél a királyi hercegné, a királyi betegsége alkalmából írt levél volt, az időről midőn ő felsége felgyógyulásához remény sem volt. A levél azzai ezek voltak: Öröslök, hogy a királyi betegsége mind rosszabbra fordul, így önnek nyit helyet. Reméylem azon helyzetben lesznek nemsokára, hogy elenségeinken megboszulhatjuk magunkat stb.

E levél kézzel kerültén ő felségének átnyújtott, az Crequi hercegnét megához hívatá, a majdnem azon kérdést tevő neki, melyet egykoron Nathan proféta Dávidnak midőn Bérésal-vel házasságkötést követően el, ennek férjét, urát megolette; azt kérdezte tőle t. i. mily büntetést érdemlene az ki a királyi testvérének ezt meg est írta. Crequi herceg minden szavár nélkül azt válaszolta, mikép ő irgalmatlan lenne ily ember iránt, mert az a halált érdemlé meg. E válasza átada neki a király, s a levélét mondván: én nem vagyok oly kegyetlen mint ön marachal ur. A kegyelem nagy fejedelmek sajátja, s én mint Augustus jószágom erejénél akarom ellenségeimet legyőzni, a megelőzsem azt, hogy fiat az országból kiűzsem. Vigye meg neki e parancsom, hogy siessen innen gyorsan.

Conty hercegnő rettegén a király haragját mindent elkövetett, hogy a béke helyreállítsák. Minntőn azonban, krigen ügyes s kibén a lélek nagysága; a kiutnykodó ragalmak felül áll, igen jó szolgálatot tett neki, rávette t. i. a királyt, hogy a hercegnének megbocsátson oly feltétel alatt, hogy kütelességet elismerje és ő felsége bocsánatát kikérje. Ezt tétőn állva, sírva teljesíté is. Sokan azt hitték, mikép ezan úgy volt oka, hogy a király e hercegnének újabb fájrhemenetében meggyezni nem akart.

A többi letöltötött levelek szinte telve valának gúnyokkal, melyek azonban nem bívák horderővel a munka csőjában kivül csak, mivel itt is La Vallière-nek a királyi viszonyáról levén feltett szelünk szöve; azért az eltávozott hercegek visszatérése

Nagy szavában voltak tehát a teendő felől, több tervek adattak elő, de mindegyik vesszélyesnek találtatott. Végre Conty hercege feláll, tanácsolván, mikép miem lenne jobb, mint egy asolást incognito küldeni, ki a leveleket személyesen kézbesítendé, s a választ is meghozná. Ez tetszett az elfogadtatott. A szolga tehát utnak bocsátatván, levelekkel terhelve, érkezett Párisba, személyesen kézhez adván mindnyájukat. Asonban lehet, hogy szerepét rosszul játszotta, vagy hogy a hercegek hűtlen emberben bíztak meg, az ő tudomást nyert, a szolgát üldösbbe venni rendelő, parancsolván, hogy őt midőn a városokat vóné, Strassburgban tartóztassák.

E parancs teljesült, a szolga elfogadtatott, a levelek kézhez kerültek, a az udvarba vitettek. Kezét közt levén a királynak a levelek, Lauvois ur és Maintenon asazonnyal a felott tanácskozott, mit legyen teendő e levelekkel. Ezek tanácsa az volt: tene akép mint Caesar tett a catalaumi-csata után talált ládácskával, azaz bontatlanul vessa tűzbe. De a király nem volt véleményfőzőn. Kíváncsisága ingerlé, s egyáltalában megnyitni kívánta a csomagot. Kíváncsiságáért bűnhődött, mert ezernyi gúnyt talált azokban, melyek érezhetően megkeseríték. Imo itt közlünk egy kivonatot közülök.

Conty hercegnő levele férjéhez. Mióta ön távozott itt csak bosszúságukban sírnak. — A mi parlagi nemesűk még mindig az 5-ven... mulat" stb.

A levél többiben barátságos volt. Utóirat-kép egy új énekről emlékezik, mely a „A rajnai gép" dallamára énekesítettik.

Bouillon bíbornok Turème hercegnék, unokabácsának írván a király és Maintenon aszony rovására élcezködött, mondván: hogy a király Maintenon aszonyt csak aszellemig kívánta nőül venni, és erre az 3 t. i. a tőrnök áldását kérte ki. Egyesszer mind elbeszéli Crequi marquis kegyvesztésének ártelmét, mint oly eseményt, mely nagy sajtóváltást, az alkalomból több csapás eszevételket tesz, a dicsegről a királyi testvére-nak mérsékletét és türelmét. Ő emlíntéje

Nyomatott a kiadó tulajdonosnál.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

szeregy köröszt a tenger hullámai ellon, káros igy azó a kossorv költő is: O no néza rám elő sőtöten Pályára eleve nekem Mint midőn az ősi fellog Husa árnyékát a réten. Nőza vidáman, nőza mosolyogva, Férő és élet gondja!

BALOGH GYULA.

Gazdasági tudósítás.

N. Kanizsa, decz. 10. [Járásdunk komoly ordo, utaink jök, mint a mellet kevés gabona szállítottak piacunkra, a kereskedelemben semmi változás, jó új bor keresztük, ár is emelkedoben van. Árjuk a következők: Baza 3 tet 40 kr. R z 2 tet 10 kr. Kukoricán 1 tet. 80 kr. Arpa 1 tet. 70 kr. Zab 1 tet 5 kr.

Bab főher 4 frt. Tárka 3'rt 25 kr. Dió 7 frt. Uj bor magyar akója 4 frt.

Kaposvár, decz. 7. A szép, meleg őszi napok után jó esők; esendes, meleg, tavaszi eső, mely a késői vetésekre jól hatott, míg sok helyen — ha még fagy nem jö — a korai vetések el bujnak, meg is dőlnek, mi más jó években legfeljebb május hóban szokott történni. A gubacsoly több vidékelt meggyöknek — mint már említők — pusztításokat tesz; a nádás, agyagos földek jobban vannak kímélve. Egyéb ravarfajok in pusztítások; több levél jó hozadék, melyekben pannausk fordulnak elő, mikép a szépen kikelt buzaföldet újra felkellett szántau, s olvotni. Ajánljuk t. gazdaságosságunk gyel-mőre jövőre a dorák Haberlandt tenár, észle-leteit, melyeket múlt évben közöltünk a gu-bacsolygyűről; — többek közt a késői vetést tarja elzárulniuk. — Harmank még mind-ig a legelőkrő járnak; így ez időjárás szádnakimélt tekintetűben, mindenesetre nagy nyereség. Az olcsóság kevés változással áll a nem rég közölték szerint. Káposzta alább szállt; lehet venni 5 frton százt, a mely minőségű ezölt 8-4 héttel 10-12 frton keit. A közegészség jó lábón.

(m. p.)

Ércel pénzár-folyam deczember 9. 5/4 metaliques 61.80; 5/4, nemelti halcsón 64.05; 1866-ki Alládmali halcsón 83.50; bankrézványok 760.—; hitelteljesi rész-ványok 157.80; London 105.30; ezüst áglo 105.50; arany árnya 5.8.

Nyittposta.

D. J-nak: Hogy a beces kúdelméről mért nem készült, rájőhet én, ha ez egyben a lapunkba kö-szíteték egyezemmel kiadta. A naplónak minden idég aszt nem kúdelm meg t. munkatársainak, mért Somogy megye új tisztáit is hozzája leg-ke-sőbb, Kéjők én, továbbra is támogatni bennüket közreműködésével. J. G-nak: Veszprém: hasonló leszünk, beces levélti vezük; a magunk véleménye is az. A küde-mények nem sokáig várnak. S-nak: Nagy lapurléget szólna, mit — kivül napjainkban — kerülünk keit. T. J. Medig maradnak? magunk sem tudjuk; de tén őg maguk sem. J. Gy-nak: A választ elköntük. Diogenes: Gyakrabban. K. L. A költeményekből egyet sem küszöbölünk. Timon: Bocsánat! hogy meg nem jelenítették, ez az oka van! Kéjők a nagybecsűlegre bocsánat. K. M-nak: Semmi hír! G. J-nak: Lengyel-Tóthban: Somj levelünkre nem jöu válasz, sem a kért, sem küldő. Sz. J-nak: Hogy vágnak a küdelméről? E. W. K-nak: Letöltök simont az számdra. Felelő szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

HIRDETESEK.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Arverési hirdetmény. Somogy megye polg. törvényhatósága mint telektulajni hatóság... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetvény. Schwarzs Ábrahám hitelteljesnek... Kelt Kaposvár 1866. november 10-án.

Hirdetmény.

Somogy megye törvényezéke mint árva-szék részéről ezennel közhírré tétetik, misze-rint kiskoru gróf Somssich Ödönt tulajdonjog-gal illető és 687/100 holdból álló Tamási pusztabeli instruált birtok 1866. évi január hó 8-án délelőtti 9 órakor a helyszínen Görgeteg község mellett levő Tamási pusztán, több évre hdszonbörbe fog kiadni.

Mire a haszonbérlet kívánók oly hozzázá-dással hívatnak meg, hogy a haszonbérlet felté-teket ezen árvaszéknel betekinthetik.

Kelt Somogy megye törvényezéke mint ár-vaszéknek 1865. évi novemb. 28-án Kaposvá-rött tartott tanácsülésében.

Olvasra s kiadta Schwarzs Ferencz aljegyző.

Cs. kir. kizáról. szabad. fogszivarkák, leguabb a mint legjobbnak elismert legnyelmebst wér a fogfájás minden nem ellen, egyedli feltalálója: FÖRK JÓZSEF gyógyszerész Pesten, király utca 7. sz. alatt. Ezen fogszivarkák, kényelmes alkalmazának a biztos hatékony véget általános használatra; a minden magasztalás nélkül megkelet megakart a legjobban ajánljuk. — A fogszivarkák szovetűt sem pillanában meggyógyítat szeszert magának, hogy egy jeles is ok-szerűleg összehajlítást készítenyél — mely a ezának tökéletesen megfelel — van dolga. Ara egy skatulyának 1 ft. 1/2 skatulyának 50 kr. Posztán küldve 10 krrel több. Ismét eladók illendő százalékban részostolnek. Késszoppon alküdel: rakítás a fentírtentű gyógyszerésznek, valamint az írtatva sz. kir. szavak tartományok minden gyógyszerészenél. (1-5) Szives megtekintés végett. Alulírott orgonakészítő bátorodik a nagyérdemű közönséget figyelmeztetni, hogy Nagy-Kanizsán a kereszt utczában 41-ik sz. a házban letelepedett, elvállal új orgonák készítését és felállítását, phis- és vonó har-móniakat a legújabb olasz, franciaia és német szerkesztet szerint készít s javít. Továbbá elvállal zongorák javítás- és hangolását, nemkülönben kovács- és lakatosok által használt s elromlott fujtatók ki igazítá-sát, a lehető legelőrebb idő alatt pontosan és mérsékelt árré: WEISS KÁROLY orgonák készítő.

Allerneuesto mit Gewinnen bedientem vermerbt Grosse Geldverlosung 2 MILLIONEN 677,250 MARK, in welcher nur Gewinnte gezogen werden, garantirt von der Staats-Regierung. Ein Stans-Original-Loos kostet 7 fl. 6 W. Zwei halbes do " 7 " " Vier viertel do " 7 " " Acht achtel do " 7 " " Unter 17,500 Gewinnen befinden sich Hauptpreier von Mark 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 25,000, 20,000, 2mal 15,000, 2mal 12,500, 2mal 10,000, 1mal 7500, 5mal 5000, 5mal 3750, 2mal 3000, 100mal 2500, 5mal 1250, 11 mal 1000, 5mal 750, 130mal 500, 215mal 250, 10,700mal 117 Mark etc. etc. Beginn der Ziehung am 14. Dec. Unter meiner in weitester Ferne h kannt u und allgemeln bell bten Geschäfts-Devis.: „Gottes Segen bel Cohn“ habo ich bereitt 20mal das grosse Loos ausb zahlt. Anwärilige Aufträge mit Rinnessen in allen Sorten Papiergeld führe ich selbst nach den euerfent-ten Gegebenen prumpt u. verschwiegen aus, und werde amtliche Ziehungslisten und Gewinnelder sofort nach der Entscheidung zu. Laz Sams Cohn, Banquier in Hamburg.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

széplrodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legközelebb egy íven január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldésével és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt. 50 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az addigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyitár egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések hat hasábról. Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

E lapok t. cz. olvasó közönségéhez.

Folyó évben ez utolsó számunk, mely üdvözlés a jövő reményével lépi át a küszöböt; azon reménnyel: hogy kedves hazánkra valahára szebb jövőndő derül! azon reménnyel: hogy a jövő évben újra szerencsénk leendő lapok t. cz. olvasóközönségét együtt láthatni.

Mi mindent elkövetünk teljes erőnkben, hogy egy provinciális lap feladatát megoldhassuk azon erőkkel, melyek közé Somssich Pált, Zichy Antalt publicista és írói kitünőségeket van szerencsénk elősorolhatni; úgy az írói koszorúból Timont, János Gusztávot, Csepely Sándort, Rényi Rezsőt, Tamásfy Gyulát, Dömény Józsefet stb.

A hozzánk beérkezett s általunk közölt pályaművek írói közül ki a nyertes, jövő évi első s. amunk hozandja.

Ajánljuk tisztelettel továbbra is lapunkat a nagy érdemközönség szivesfigyelmébe és pártfogásába a szerkesztőség.

Neveljünk.

II.

Midőn a „Vallást” említem, nem értem a szilány tüntetést, mellyel valaki azt mutatgatja, melyik vallás-felekezethez tartozik; hanem azon illetettség és áhítat-sugallta tények buzgalom teljes gyakorlata, melyek egy belmeggyőződés folytán Isten iránti hála és hódolat, — emberek iránti tiszta, önzéstelen, őszinte szeretet néma tanu. Estapánk Religiói névvel fejesék ki. Az „Ezsmék” tudós szerzője „Egély-re” magyaritá Napjainkban „Vallás vallásosság” neveket használunk, miknek körülbelől ennyit kellene kifejezniük: a józan és megnyugvás egy fentebbi lény kijelentésének igazsága, szentsége és hűvös léte folett; — a szilány hódolatsa kijelentő tekintély irányában... Sok esep és hasznos ismeretet szereshetünk mi őrségeink helyes használatát, melyek nyugalmat, megelégedést még nem adhatnak a nagyra

törkedő észnek. — A természet kutatása, a ritka tüneményekre szoros figyelem, a történelem alapos tanulmányozása, a külön korokban dühöngött viszontagságok összehasonlításából észlelt eredmények egyenlősége, vagy eltérésében rejlt titkok felfedezése, s több efélek, sok és gyönyörű munkát adnak az észnek; de fáradozzék ezekben bárm buzgalommal, és eredménnyel: maradjak hízagok melyeket be nem tölt soha; és épen azok maradjak ismeretlenek, miket a szellem nyugtalannal kutat. A természet titkaiba mélyen behatolt nagy szellemek, midőn az ész körébe tartozó minden tudományt megszerestek, ismerték meg, hogy mitsem tudnak; mert mi keblüket megnyugtathatják, még nem bírták. A tudomány érzetében büszke és törpességét árulja.

Ezen alapigazságok rendszeres vitatása sem lapunk szilk köre hasábjaira, sem felvett tárgyunkra nem valók: megkelle érintenünk mégis, hogy a nevelésről szólván lotéheességük annak alapját, és kiúthessük irányát.

Vallás a nevelés alapja. — Mi is lehetne más? Az általános tudomány? — Nem! Oly tág értelmű szó a tudomány, mely egy emberi korban ki nem ismerhetős ismereteket feltételez.

És csak akkor mondhatunk valakit neveltnék, mikor mindentől, mi a tudomány körébe tartozik alaposan értekezni tud? Ilyen értelemben neveltenek maradjanak az emberiségnek legjeljesbeji: a szak tudósok, ezekkel a hős vitézi osztály; a kereskedelem férfiai, az üzlet emberéi, jolesen a munkás rész: holott minden osztályban találunk eredményes férfiakat, jámbor nőket, az erkölcs gyönyörű példányait úgy az öreg, mint a fiatal korban. Vegyük el ekeztől a Religiót: hol és a tudomány melyik szakmájából merithetők mindennek annyira öröt, hogy főkzeshessék indulataikat, irányt adjanak ösztönseiknek és folytonosan érezenek szívökben örömet, mely nélkül az élet merő keserv: mi adhat nyugalmat, megelégedést a zajos élet viharjai között: mi viheli harcokban ifju vidor teljes korában meghalni a bajnokot? stb. Ninos tudomány a vallási tudomány nélkül, mely a léleknek ocsendét, a testnek jólétét megszerezhetné; ninos mi az életet és vagyont egy biztosítaná. Vagy talán a bölcseszet, leend a nevelés alapja? Igen: a bölcseszet ha helyes alapokra épült eszméket tanit, megnyugtattja az ember józan esztét, és nemcsak vezet egy elérhetlen, legbölcsőbb alkottó, rendező, kormányzó és tartató lény ismeretére: hanem kötelezi, sőt vonja is annak tiszteletére. Mig ellenben az általános bölcseszet, mely csupa emberi vélemények épült, elvonja az embert Istene ismeretétől: még tőri az állam és egyesekre udvs korlátokat s ragadja mind arra mi neki pillanatnyi élvezetet talán szerez, de est is mások könnyein, sőt vérében; hogy azokkal jusson végnyo-

morra. Az általános bölcseszet idezte elő a legtöbb szerencsétlenségeket.

Ünnepeit bölcsész volt az, ki ön, és mások megczifolására mondá a mit század vége felé: Ha fejedelem volnék, nem kívánék vallástalan alattvalókat; mert így mindennap ellen mérget kellene bevennem. Valamint alatta ötétemre sem kívánok vallástalan fejedelmet; mert így naponkint várhatnám a pallost.

Könnyen ki lehet mutatni, hogy a tudomány, vallással egyesülve több hű hozáfít adott az államnak, mint nélküle; jobban kiképezte polgárolat, erkölcsileg a vallás, mint bölcseszet: és hogy többen léptek ki falusi iskolákból, sőt e nélkül az apai házból, kik mitsem tanultak szülőik körében a vallás sugallta tanuknál: jámborok, szelidek, tiszta, életűek, azendők, illedelmesek, fáradhatlan munkások, erős lelkűek és izmos testűek, az igazat bátran és illedelmesen kimondó őszinték, tántoríthatlan férfiak és nők, mint a világ bármelyik egyeteméből. — Kiket a korán elsajátított vallásos érzelem és kegyelet vezet az életpályán, eléggé tudományosak és bölcsök az élet minden viszontagságai között, és hasznos tagjai a társadalomnak. Mig a vallástalan: vad, szörny.

Azonban ne úgy értes valaki ezen állításokat, mintha a szép tudományoknak és hasznos bölcseségnek ellene szólnék. Oh nem! sőt az a hitem: hogy ki tanulhat és nem tanul, okoskodhat és nem okoskodik, nem élhetkedik, és maga ássa meg a sirt számára, és mely nép nem tanul, elvész. Tanuljunk mindent mi udvös önszemélyünkre, az általadomra, de fő legyen a vallástani! Tanítsuk a haza apró reményeit és atnánk leendő polgárait minden jóra szépre, és töltsük meg őket vallásismeretekkel jó korán, oldalunk mellett, előbb mint az erkölcsben annyira elkorcsosult világba kilépnek, tanulmányaikat folytatandók. Tőlünk tanulják meg jó korán, hogy minden szépnek, hasznosnak forrása azon hit, melyet Isten nyilatkoztatott ki; mirennunk valamint hinnünk lehet; mert jó és szent Atyánk, egyedül gondviselőnk: úgy megnyugodnunk kell szent akarátán, mert csak hasznunkat keresi, akarja.

A vallásbani tökéletesedést abban keressük, hogy naponkint neveljük ismereteinket azok megtanulhatóságában, mik a hithez tartoznak, és bővebb értelemben gyönyörködjék azokhoz mérjük gondolatainkat, szavainkat, cselekedeteinket.

Hitesünk el magunkkal, hogy avatatan öszel kellő készség nélkül a vallás ellen szólni: — nem okosság; folette itészkedni merő vakmerőség. Tegyük kiknek feladatuk; de tegyék azok is úgy, hogy essőkbe jusson előbb a nagy felelőség. Nem csakely feladat es. Ki a hit felett itészkedni s annak tanait bíralgatni akarja; egyszerűen nagy tör-

ténész, nagy tudós, nagy bölcsész és hittudós legyen... ezeken kívül még exegeta és nyelvész, népismerő (etnographus) és hagiographus, numismata és antiquarius, philicus és vegyész, logicus és metaphisicus, élet és természettudós, psychologus és antropologus, cosmologus és geologus s ha nem csatlakozom egy kissé csillagász ir.

Kinek ennyi tudománya van lépjen ki, én ti-zeteln fogom őt, és meglinjolok előtte.

BUVÁRI INCZE.

Jegyzőkönyv

a somogni kereskedelmi és iparkamara 1865. augusztus 31-én tartott általános rendes üléséről.

(Folyt.)

Ezen crediményisméti elnyerése csak oly kedvező közlekedési esélyekkel lehetséges, melyek a jelenleg Pest-Trieszt és Győr-Trieszt közti távolsági különbbséget nemcsak kiegyenlítik, hanem a szállítási aránylatot illetően — az utóli irányban kedvezőbben is teszik. Hogy egyszerűen a távolságok kiegyenlítése, ha azzal egyszerűsind az olcsóbb szállítás lehetővé nem tételük — miért nem nyujtán a győri kereskedelmnek lényeges előnyöket, azon miféle körülményben rejlik, hogy annak súlypontja a körül sorog, hogy a bányái és bányászati terményeket a világforgalomba hozza. Ha tehát Győrnek lehetetlen árnit legalább is ugyan azon feltételek alatt Pragerhof vagy Triesztig szállítani, mint ez Buda-Pestről történhetik: Természetesen az ez irányban versenyzésről szó sem lehet.

Az 1863 ik évben főleg Győrnek kezdeményezése folytán szövegro hozott Győr-keszthelyi és Buda-Kanizsai vonallal kapcsolatos vasúti tervezetnek, mely Győr-Trieszthez 7 mérfölddel hozta volna közelebb, főleg azon orzálva volt: Győr a dél irányban kereskedelmének kedvezőtlen helyzetéből kiemelni.

Azon körülmény pedig, hogy ha a győri kereskedelmről van szó, főleg csak is a terménykereskedés érthető, melynek feladata a termény-feleleségnek az országbóli kivitele, a nélkül, hogy egyszerűsind ennek megfelelő bevált feltételezzék; továbbá, hogy az ország-szerző még csakely fejlődöttégti ipar, és emellegva az iparos csikkek, ezek nyárt és segédanyagának gyér fogalma, mai nap másodrendű költségessé vártaknak építését általán koozkutatott vállalatot teszik; a Győr-keszthelyi vasút tervezetének kivételre másbanilag hatott.

Ezek szerint Győr-helyzetének

Bismarck kápolnájának dalára... az egylet körül kiváló érdemeket...

restek. A tagok írásbeli nyilatkozat... A tagok írásbeli nyilatkozat és felvételei...

felvonások vigjátékkal. Bóvétel a pénz... Kálman 20 krnyi felüladkozással = 28 frt. 59 kr.

Gazdasági tudósítás.

N-Kanizsa, decz. 20-án. Az ülteti forga... igen gyöngön fogl. Termény kevés szállított...

Nyílt posta.

Vasárnap. Szegény gyermekek felrakásokat is... minden vasárnapot a lapunk irányával meg...

Aréop. Keréjükön az aranyban emelkedni... Miből adódhat az érdeklődés, azt tartalom...

Feloldás szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

H I R D E T É S E K.

ARVERESI HIRDETMÉNY. Somogyegye polg. törvényes... Képviselői közgyűlése...

HIRDETMÉNY. hitelezésnek szándékozó Somogyegye... Somogyegye törvényes...

ARVERESI HIRDETMÉNY. Somogyegye polg. törvényes... Képviselői közgyűlése...

Aréop. Keréjükön az aranyban emelkedni... Miből adódhat az érdeklődés...

ARVERESI HIRDETMÉNY. Somogyegye polg. törvényes... Képviselői közgyűlése...

ARVERESI HIRDETMÉNY. Somogyegye polg. törvényes... Képviselői közgyűlése...

ARVERESI HIRDETMÉNY. Somogyegye polg. törvényes... Képviselői közgyűlése...

Gyermeknek és nők is e szivarokat egész... kényelemmel használhatják.

Hirdetvény. Szegény gyermekek felrakásokat... minden vasárnapot a lapunk irányával meg...

Hirdetvény. Schwarca Abraham hitelesítések... Somogyegye törvényes...

Hirdetvény. Szegény gyermekek felrakásokat... minden vasárnapot a lapunk irányával meg...

Kölcsönpénzt amortizációra kap... hatni Scherz M. J.-nál Benzián-féle háznál.